

**Reservatbeslut för
Råstasjöns naturreservat,
Solna stad
Version 2017-12-18**

SOLNA STAD

Reservatsbeslut

1 Kommunens beslut

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken beslutar kommunfullmäktige i Solna kommun (Solna stad) 2017-12-18 att förklara det område som avgränsas enligt bifogad beslutskarta som naturreservat, med de föreskrifter som framgår av avsnitt 5. Reservatets namn ska vara Råstasjöns naturreservat. Reservatets gränser ska utmärkas i fält.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts genom att samråd skett med fastighetsägare, ledningsrättshavare och länsstyrelsen. Grannfastigheter till reservatet har fått samrådshandlingar för synpunkter och föreningar, invånare och andra intresserade har beretts möjlighet att lämna synpunkter på förslaget. Allmänheten har kunnat ta del av förslaget och lämna synpunkter på solna.se. Samrådet har även kungjorts. Efter samrådet har justeringar gjorts inför att ärendet redovisas för slutligt beslut.

Hur man kan överklaga

Beslutet om inrättande av naturreservatet kan överklagas. Hur det kan ske framgår av bilaga.

2 Uppgifter om naturreservatet

Områdets namn:	Råstasjöns naturreservat
Beslutsdatum:	2017-12-18
Län:	Stockholms län
Kommun:	Solna stad
Läge:	Reservatet är beläget i västra delen av Solna stad och omfattar Råstasjön med kringliggande markområde.
Areal:	39,77 ha
Varav landareal:	29,69 ha
Fastigheter:	Del av Järva 3:8, del av Järva 3:9, del av Råsunda 2:6, del av Råsunda 2:13, del av Råsunda 2:14, del av Råsunda 2:15, del av Råsunda 2:16, del av Råsunda 2:26 och del av Järva 4:17
Markägare:	Solna stad och Råsta Mark AB (del av Järva 4:17)
Naturvårdsförvaltare:	Solna stad
Skötselplan:	Redovisas i separat bilaga till beslutet
Kartbilaga:	Beslutskartor finns under avsnitt 8

3 Områdets värden – skälen till kommunfullmäktiges beslut

I stadens översiktsplan 2030 har det slagits fast att ett naturreservat ska bildas kring Råstasjön. Inrättandet av naturreservatet fullföljer således intentionerna i stadens översiktsplan.

Råstasjöns naturreservat omfattar Råstasjön med omgivande naturområde i centrala Solna. Området är i huvudsak angivet som ett strövområde/landskapspark och i viss omfattning som närpark i stadens grönsplan. Naturreservatet ansluter i väster till Lötsjön-Golfängarnas naturreservat i Sundbyberg.

Råstasjöområdet stadsnära läge och naturkvaliteter gör området mycket värdefullt för rörligt friluftsliv och naturstudier, där närrekreation, vardagsmotion och naturupplevelser utgör viktiga delar. Området ligger i nära anslutning till Lötsjön i Sundbyberg och de båda områdena, inte minst med sina gemensamma promenadstråk, är tillsammans av mellankommunal betydelse för det gemensamma lokala rörliga friluftslivet och naturvärden. Råstasjöområdet har också stor betydelse för den biologiska mångfalden i Solna och har förbindelse med den regionala gröns- och blåstrukturen i Järvakilen, dels via grönområdet runt Råstasjöns tillopp från Sundbyberg som förbinder området med Järvaområdet och dels genom Råstasjöns förbindelse med Brunnsviken. Området har även landskapssamband med den lokala och mellankommunala grönsstrukturen för tallar och ädellövträd.

Råstasjöområdets varierade natur med vatten och land, vassområden och siktluckor, omväxlande sluten skog och öppen mark, vild karaktär och parkkaraktär, ängsmark och gräsmattor samt stora träd av olika trädslag ger höga upplevelsevärden för rekreation och friluftsliv. Utblickar över vattenspegel och rinnande vatten har särskilt höga upplevelsevärden. Art- och individriktigheten av fåglar ger värdefulla naturupplevelser för besökare. Även annan upplevd artrikedom, som rik blomning av lundflora och påträffande av groddjur ger höga upplevelsevärden.

Råstasjön är en grund lerslättsjö med vassar, kantad av fuktäng och fuktlövskog, vilket tillsammans med gamla tallar, grova ekar och andra grova lövträd utgör områdets värdekärnor. Områdets sammanhängande löv- och blandskog med omväxlande täta och mer öppna partier och inslag av död ved är också avgörande för artrikedom i området. Råstasjön med omgivande natur är en artrik fågellokal och fladdermuslokal, en livsmiljö för stormusslor och en god reproduktionslokal för fisk. Staden är huvudsaklig fastighetsägare. Även Råsta mark AB är fastighetsägare, men i betydligt mindre omfattning. Det allmänintresse som finns av att bilda naturreservatet och som framgår av ovanstående redovisning, bedöms utgöra tillräckliga skäl för att även del av Råsta mark AB:s fastighet omfattas av naturreservatet. Råsta mark AB har accepterat den belastning det innebär för fastighetsägaren att del av fastigheten ingår i naturreservatet.

4 Syftet med naturreservatet

Syftet med Råstasjöns naturreservat är att bevara ett värdefullt stadsnära naturområde för att tillgodosätta behovet av områden för tätortsnära friluftsliv, rekreation och naturpedagogik. Syftet är också att skydda och vårda värdefulla naturmiljöer för den biologiska mångfalden. Områdets vattenmiljöer med öppet vatten, vassar, fuktäng, fuktlövskog och rinnande vatten ska bevaras, vårdas och utvecklas på sådant sätt att artrikedom och de naturbaserade upplevelsevärdena kvarstår. En rik lundflora och natur- och kulturhistoriska värden knutna till gamla träd, särskilt tall och ek, ska bevaras och ges gynnsamma förutsättningar.

En målsättning är även att ännu starkare än tidigare länka ihop det sammanhängande promenadstråket runt de båda sjöarna, Råstasjön i Solna och Lötsjön i Sundbyberg.

Skötseln ska inriktas på att ge goda förutsättningar för rekreation, motion och friluftsliv som ej är anläggningsbundet, att ge goda möjligheter till upplevelse av artrikedom, variation och skönhet i naturen, samt att gynna den biologiska mångfalden och ge goda livsbetingelser för skyddsvärda arter i området.

Naturreservatet ska även fortsättningsvis ge förutsättningar för ekosystemtjänster, det vill säga nytigheter som naturen ger människan, så som hälsofrämjande vistelse i naturen, markens och trädens förmåga att rena luft och vatten, samt naturens förmåga att utjämna häftiga regn och reglera lokalklimatet.

5 Reservatsföreskrifter

Nedan följer de föreskrifter som gäller i naturreservatet. Vid allt underhåll inom reservatet ska hänsyn tas till områdets naturvärden.

Föreskrifterna träder i kraft tre veckor efter den dag då författningen kungjorts genom publicering på stadens webbplats.

För att tillgodose syftet med reservatet beslutar kommunfullmäktige med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30§ i miljöbalken och 22§ i förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att nedan angivna föreskrifter ska gälla i reservatet.

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark och vattenområde

Utöver vad som gäller i lagar, förordningar och lokala föreskrifter, gäller förbud enligt nedanstående punkter (A1–A6):

- A1 Det är förbjudet att uppföra, ändra eller bygga till byggnad, brygga eller annan anläggning, annat än inom zonerna 1 och 5 enligt tillståndsplikt för A7.
- A2 Det är förbjudet att gräva, schakta, dika, muddra, spränga, utfylla, dämma, tippa, bedriva täkt eller på annat sätt förändra topografi eller avrinningsförhållanden, annat än enligt tillståndsplikt för A8.
- A3 Det är förbjudet att anlägga ny väg (till exempel cykelväg), att asfaltera väg, att hårdgöra strand, samt att anlägga parkeringsplats avsedd för motorfordon.
- A4 Det är förbjudet att anordna upplag, annat än tillfälligt upplag i högst tre dygn som behövs för områdets skötsel, samt annat än enligt tillståndsplikt för A9.
- A5 Det är förbjudet att inplantera eller införa för området främmande växter eller djur.
- A6 Det är förbjudet att använda kemiska bekämpningsmedel samt konstgödsel.

Följande åtgärder kräver tillstånd från Solna stad (A7–A12):

- A7 Det krävs tillstånd för att uppföra, ändra eller bygga till byggnad, brygga eller annan anläggning inom zonerna 1 och 5, inom vilka tillstånd kan ges om följande villkor uppfylls: åtgärd ska vara småskalig och förenlig med reservatets syfte samt främja det rörliga friluftslivet, naturvärden eller rening av dag- och recipientvatten.
- A8 Det krävs tillstånd för att gräva, schakta, muddra, fylla ut, dämma eller på annat sätt förändra topografi eller avrinningsförhållanden, i syfte att gynna områdets fauna eller flora, avlägsna föroreningar, förbättra vattenkvaliteten i Råstasjön och dess tillrinning och avrinning, eller utföra annan tillståndspliktig åtgärd enligt A7, A11 eller A12. Exempel på åtgärder som kan ges tillstånd är att skapa vandringsvägar och bättre livsmiljöer för fisk och groddjur, så som dämnda våtmarker för groddjur, att ta bort sediment och jord innehållande föroreningar eller höga halter av näringsämnen, att inom zonerna 1 och 5 skapa eller bygga om reningsdamm eller liknande anläggning för tillrinnande vatten.
- A9 Det krävs tillstånd för att hårdgöra mark, anlägga ny stig eller gångväg.
- A10 Det krävs tillstånd för att anordna upplag som behövs mer än tre dygn för områdets skötsel eller som behövs för annan tillståndspliktig åtgärd.
- A11 Det krävs tillstånd för att avverka, skada eller ta bort levande eller dött träd.
- A12 Det krävs tillstånd för att anlägga ny ledning i mark, vatten eller luft.

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken angående markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång inom naturreservatet.

Markägare och annan innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose reservatets syfte:

- B1 Utmärkning av naturreservatets gränser samt uppsättning av skyltar och informationstavlor, utplacering av sittmöbler, anläggande av spänger och andra anordningar för friluftslivet, utbyte av befintlig belysning och anläggande av entréplatser med ny belysning, samt underhåll av stigar och andra anläggningar för friluftslivet.
- B2 Återskapande av fria vandringsvägar för fisk, biotopförbättrande åtgärder så som utläggning av sten i vattendrag eller uppläggning av död ved som faunadepåer, anläggande av anläggning för rening av tillrinnande vatten.
- B3 Naturvårdande skötselåtgärder i form av frihuggning, slyröjning, naturvårdsgallring, ringbarkning, slätter (inklusive vattenvegetation), betesdrift eller borttagning av alger från vattenytan.
- B4 Pickning av kanadagåsägg för begränsning av kanadagåsstammen, skyddsjakt på skadade eller sjuka djur eller bekämpning av invasiva arter, bland annat jätteloka.
- B5 Genomförande av undersökningar av växt- och djurlivet och andra naturförhållanden i reservatet.

C. Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken

Utöver vad som gäller i lagar, förordningar och lokala föreskrifter, gäller förbud enligt nedanstående punkter (C1–C14):

- C1 Det är förbjudet att gräva, hacka, borra, rista, måla eller på annat sätt skada berg, jord eller sten.
- C2 Det är förbjudet att fälla eller skada levande eller döda träd eller buskar, till exempel genom att göra inskrift, måla eller bryta kvistar.
- C3 Det är förbjudet att plocka gulsippor, kungsängsliljor, mossor, lavar och vedlevande svampar samt att gräva upp växter.
- C4 Det är förbjudet att störa eller skada djurlivet, till exempel genom att klättra i boträd, eller på annat sätt störa häckande fåglar samt fånga eller döda fåglar, däggdjur, kräldjur eller groddjur.
- C5 Det är förbjudet att fiska.
- C6 Det är förbjudet att göra upp eld annat än på anvisad plats eller i medhavd grill, som placeras så att den inte skadar underlaget och inte skadar träd eller buskar.
- C7 Det är förbjudet att medföra hund som inte är kopplad.
- C8 Det är förbjudet att rida.
- C9 Det är förbjudet att framföra motordrivet fordon och använda drönare.
- C10 Det är förbjudet att framföra vattenfarkost.
- C11 Det är förbjudet att tälta eller ställa upp husvagn eller husbil, eller på annat sätt campa.
- C12 Det är förbjudet att sätta upp affisch, skylt, tavla eller liknande, utom tillfälligt (högst tre dygn) i samband med arrangemang som fått tillstånd enligt C14

- C13 Det är förbjudet att utan tillstånd använda musikanläggning eller annan ljudalstrande anordning på ett störande sätt.
- C14 Det är förbjudet att utan tillstånd använda området för organiserade tävlingar och andra större eller återkommande organiserade arrangemang. Inom reservatets zoner 1 och 5 krävs tillstånd för arrangemang med fler än 50 deltagare. Inom zonerna 2 och 3 krävs tillstånd för arrangemang med fler än 20 deltagare. Inom zon 4 krävs alltid tillstånd oavsett antal deltagare.

D. Undantag från föreskrifterna

Föreskrifterna under A och C ovan ska inte utgöra hinder för reservatsförvaltaren eller den som reservatsförvaltaren utser att utföra följande åtgärder:

- D1 Utföra slätter, betesdrift, borttagning av alger från vattenytan, vasslätter, slyröjning och fällning av unga träd (mindre än 60 cm stamomkrets), i den omfattning som är förenlig med gällande skötselplan.
- D2 I naturvårdssyfte avverka, skada eller ta bort levande eller dött träd med en stamomkrets på 60–125 cm, mätt i brösthöjd (130 cm), under förutsättning att det är förenligt med gällande skötselplan. Samråd ska först ske med tillsynsmyndigheten eller den som tillsynsmyndigheten utser.
- D3 Fälla eller kapa träd som fallit eller riskerar att falla (riskträd) över väg, stig, byggnad eller annan anläggning. Stammar och grenar som ligger på stig, väg eller annan olämplig plats får flyttas inom reservatet utan särskilt tillstånd. Vid fällning av riskträd som har minst 60 cm stamomkrets gäller följande: vid akut risk ska tillsynsmyndigheten eller den som tillsynsmyndigheten utser informeras om åtgärden snarast efter att trädet har avverkats, och vid fällning av riskträd av mindre akut slag ska samråd först ske med tillsynsmyndigheten eller den som tillsynsmyndigheten utser.
- D4 Lämna kvar död ved eller lägga upp varaktiga veddepåer för att gynna den biologiska mångfalden, så som vedlevande insekter, svampar och lavar (A4).
- D5 Utföra pickning av kanadagåsägg för att begränsa kanadagåsstammen, utföra skyddsjakt på skadade eller sjuka djur, bekämpa invasiva arter, bland annat jätteloka (C3 och C4), efter samråd med tillsynsmyndigheten eller den som tillsynsmyndigheten utser.
- D6 Framföra motorfordon och vattenfarkost (C8 och C9) i nödvändig utsträckning, för att utföra skötsel, tillsyn, pickning av kanadagåsägg och skyddsjakt enligt D5, samt undersökning av reservatet eller för att utföra åtgärd som erhållit tillstånd enligt reservatsföreskrifterna.
- D7 Underhålla anläggningar och anordningar, så som gångvägar, belysning, sittmöbler och liknande.
- D8 Inom zonerna 1 och 5 placera ut sittmöbler, sätta upp skyltar, informationstavlor och andra mindre anordningar för friluftslivet, byta ut och förbättra befintlig belysning samt att anlägga entréplatser med ny belysning.
- D9 Utföra nödvändig insamling för dokumentation av växt- och djurlivet (C4 och C5).

Föreskrifterna under A och C ovan ska inte utgöra hinder för:

- D10 Åtgärder som krävs för den normala skötseln av befintliga anläggningar, som till exempel drift och underhåll av ledningar. Inför åtgärder som kan skada mark eller som innebär avverkning av träd ska samråd ske med reservatsförvaltaren.

6 Skötsel och förvaltning

Solna stad är förvaltare av naturreservatet och ansvarar för skötseln. Staden svarar för dispenser från föreskrifterna och beslutar om tillstånd enligt reservatets föreskrifter.

Förvaltningen finansieras av Solna stad. Kostnader för förvaltningen utgörs bland annat av skötselåtgärder, information, service, renhållning, tillsyn, samt planering och uppföljning av skötseln.

Stadens tekniska nämnd, eller vid varje tillfälle motsvarande av staden utsedd ansvarig nämnd, svarar för planering och uppföljning av reservatets skötsel och har med anledning av detta ansvar för förvaltningen av reservatet. Skötseln omfattar bland annat anordningar för friluftslivet, men även löpande och omedelbara åtgärder för att garantera att allmänheten inte kommer till skada, genom exempelvis nedfallande grenar eller liknande.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden, eller vid varje tillfälle motsvarande av staden utsedd nämnd, svarar för tillsynen av naturreservatet. I egenskap av tillsynsmyndighet är nämnden dispens- och tillståndsgivande myndighet enligt naturreservatsföreskrifterna.

Byggnadsnämnden, eller den nämnd som vid varje tillfälle ansvarar för beslut enligt plan- och bygglagen, är dispens- och tillståndsgivande myndighet enligt plan- och bygglagen och strandskyddslagstiftningen.

Tekniska nämnden, eller den nämnd som vid varje tillfälle utsetts av staden att ansvara för områdets förvaltning, har rätt att ge tillstånd enligt C13 och C14. Innan tillstånd får ges ska samråd alltid ske med miljö- och hälsoskyddsnämndens förvaltning.

Undantag från dispens- och tillståndskraven finns i vissa fall enligt föreskrifterna.

7 Fastställelse av skötselplan

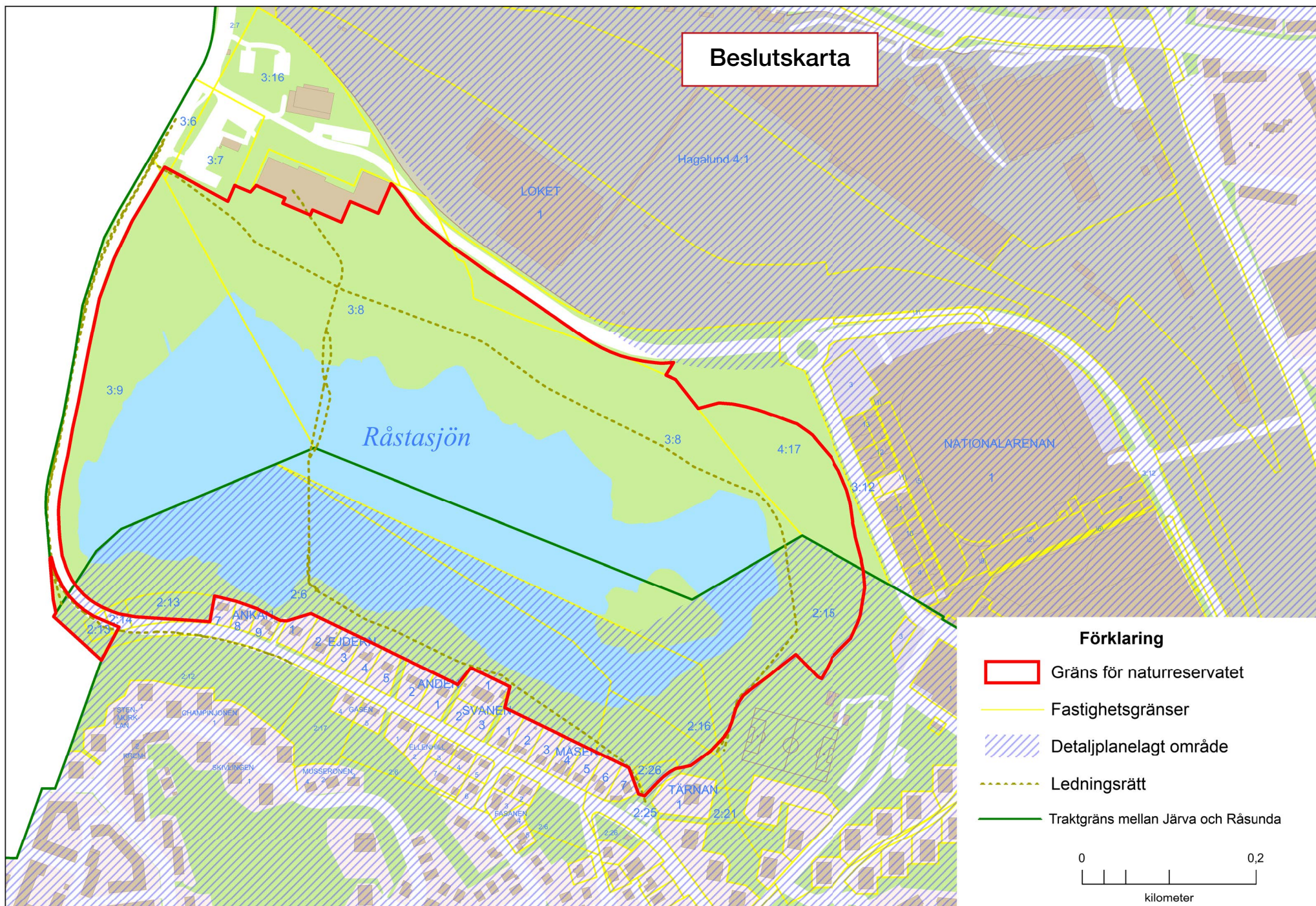
Med stöd av 3 § i förordningen om områdesskydd enligt Miljöbalken fastställer kommunen bifogad skötselplan med mål, riktlinjer och åtgärder för reservatets skötsel och förvaltning.

8 Beslutskartor

Gränser för Råstasjöns naturreservat, detaljplanelagda områden, fastighetsgränser och ledningsrätter framgår av beslutskartor på nästa sida.

I naturreservatet ingår ett område väster om Sjövägen i anslutning till kommungränsen till Sundbyberg. På andra sidan Sjövägen går naturreservatets gräns i väster mot Sjövägen, i söder mot de privatägda fastigheterna utmed Sjövägen, i öster utanför Råstasjöns IP och minigolfbanan samt i strandskyddsgränsen i övrigt, i nordost utmed strandskyddsgränsen och fastighetsgränsen för Järva 3:8, i norr utmed vägområdet för Råsta strandväg, i nordväst mot byggnaden som är tennishall och utmed gränsen till stadens fastighet.

Beslutskarta

Förklaring

- Gräns för naturreservatet
- Fastighetsgränser
- Detaljplanelagt område
- Ledningsrätt
- Traktgräns mellan Järva och Råsunda

0 0,2
kilometer

Råstasjön naturreservat, zonindelning

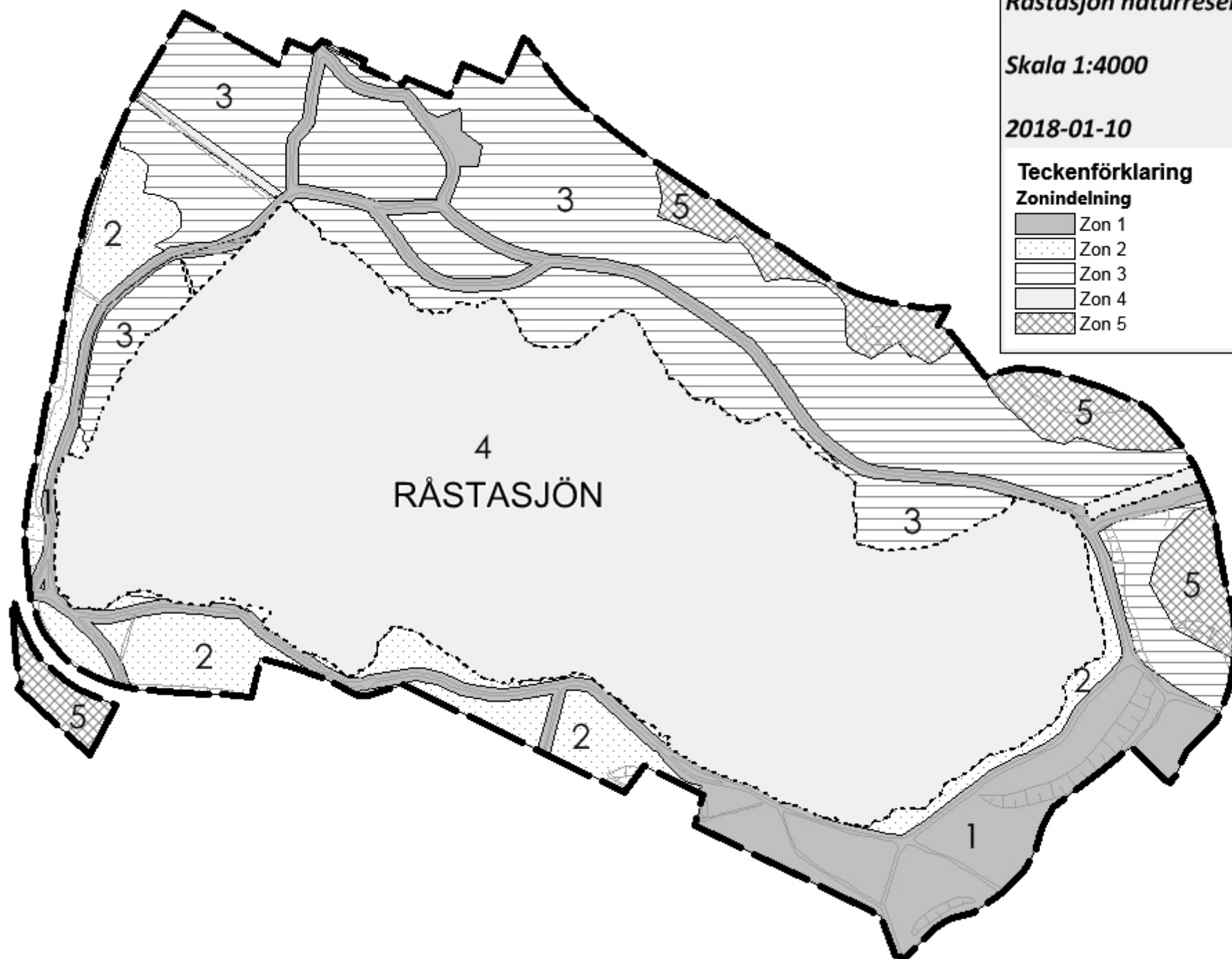
Skala 1:4000

2018-01-10

Teckenförklaring

Zonindelning

	Zon 1
	Zon 2
	Zon 3
	Zon 4
	Zon 5

SOLNA STAD